

Amarjit Singh v. Surinder Kaur (I. S. Tiwana, J.)

ਅਨੁਸੂਚੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਸ ਅਨੁਸੂਚੀ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿੰਦੂ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 8 ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਆਮ ਨਿਯਮਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

(4) ਹੋਰ ਤਾਂ ਹੋਰ, ਮਾਮਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਲੇਖਾਂ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕਤਾ ਦਾ ਕੋਈ ਰੰਗ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੀਵਾਨੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਜਾਣਾ ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਉਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਵੀ, ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਆਇਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਅਨੁਮਾਨਿਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਸੱਚ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

(5) ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਉਸਦੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇੱਥੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰੀਖਣ ਸਿਰਫ ਚਾਰਜ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹਨ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਆਈਐਸ ਟਿਵਾਣਾ ਜੇ.

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, - ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ, - ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1981 ਦੇ ਆਰਡਰ ਨੰਬਰ 210 ਤੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ।

8 ਦਸੰਬਰ 1982

ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (V of 1908)- ਆਰਡਰ 5 ਨਿਯਮ 12, 17 ਅਤੇ 19-A — ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਾਲੀਅਮ IV, ਅਧਿਆਇ 7-ਬੀ, ਪੈਰਾ (ਏ) ਨਿਯਮ I(i)-ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ-ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਰਵਰ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਸੇਵਾ -ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਰਵਰ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ — ਅਜਿਹੀ ਸੇਵਾ — ਕੀ ਉਚਿਤ ਹੈ — ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ — ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਕ-ਪਾਰਟ ਕਾਰਵਾਈ — ਕੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੈ — ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ — ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਵਿਵਹਾਰਕ ਹੋਵੇ, ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ।

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ 7-ਬੀ (ਵਾਲੀਅਮ IV) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਰਵਰ ਨੂੰ ਬਾਰ ਬਾਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। 1908 ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਦੀ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਆਰਡਰ 5, ਨਿਯਮ 12 ਤੋਂ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਤਰੀਕਿਆਂ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋੜ ਕੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋ ਤਰੀਕਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ- ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸੇਵਾ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਾਲ। ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਦੂਜੇ 'ਤੇ ਸੁਣਵਾਈ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਸਰਵਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਬਦਲੀ ਹੋਈ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਵਧਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਧਿਰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਸੁਣੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਕਿ ਸੰਮਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਿਭਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕੋਰਟ ਲਈ ਕੋਡ ਦੇ ਆਰਡਰ 5 ਦੇ ਨਿਯਮ 19A ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। (ਪਰਾ ੫)।

ਵਾਪਿਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ, ਲੁਧਿਆਣਾ, ਮਿਤੀ 7 ਮਈ, 1981 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਆਰਟ ਆਰਟ ਡਿਕਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਖਰਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਛੱਡਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਅਪੀਲ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਵਿਜੇ ਝਾਂਜੀ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਵੀਰੇਂਦਰ ਸੂਦ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਨਾਲ ।

ਡੀ.ਐਸ.ਨੇਹਰਾ, ਅਰੁਣ ਨਹਿਰਾ ਦੇ ਨਾਲ ਵਕੀਲ, ਰੈਸਪੋਂਡੈਂਟ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਨਿਰਣਾ

1. ਐਸ ਟਿਵਾਣਾ, ਜੇ.

(1) 7 ਮਈ, 1981 ਦੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ, 12 ਮਾਰਚ, 1979 ਨੂੰ ਉਸ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੇ ਤਲਾਕ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ (ਵਾਪੀਕ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ) ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।, ਲੁਧਿਆਣਾ।

(2) ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ, 1955 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਐਕਟ) ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 1 ਮਾਰਚ, 1979 ਨੂੰ ਇੱਕ ਧਿਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸੰਮਨਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਵ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1979, ਆਰਡਰ 9, ਰੂਲ 13, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਹ ਕੇਸ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਸੀ। (RW 2), ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਜਿਸ ਨੇ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ (RW 1) ਨਾਲ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਕਰਕੇ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਦੀ ਗਲਤ ਰਿਪੋਰਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਸਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1979 ਨੂੰ ਸਾਬਕਾ ਆਰਟੀ ਡਿਕਰੀ ਬਾਰੇ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਸਦੀ ਇੱਕ ਮਾਸੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੌਰ (ਅ. ਡਬਲਯੂ. 1) ਜਿਸ ਨੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਅਡੀਸ਼ਨਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਪਾਰਟੀ ਡਿਕਰੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਲਈ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸਾਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੌਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਗਵਾਹਾਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ 25 ਫਰਵਰੀ, 1979, ਯਾਨੀ ਜਿਸ ਦਿਨ ਪ੍ਰੋਸੈਸ-ਸਰਵਰ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ 'ਤੇ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ। ਉਸ 'ਤੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਸਵੇਰੇ 4.30 ਵਜੇ ਤੋਂ ਸੂਰਜ ਡੁੱਬਣ ਤੱਕ ਘਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵਰਾਤਰੀ ਦੇ ਤਿਉਹਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੁਧਿਆਣਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਉਪਨਗਰ ਵਿੱਚ 'ਕਾਲੀ ਕਾ ਭਵਨ' ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਗਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਭਗਤ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਕਰਨ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਗਵਾਹ-ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਦੀ ਚੋਣ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਪਰ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪ੍ਰੋਸੈਸ-ਸਰਵਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ (RW 1), ਉਸਦੇ ਪਿਤਾ, ਅਮਰ ਸਿੰਘ (RW 2) ਅਤੇ ਬਾਬੂ ਰਾਮ, RW ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ। 3 ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ।

(3) ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਸਿਰਫ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਪੜ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਗਲਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਬਲਕਿ ਇਹ ਵੀ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ: -

(i) ਸੰਮਨ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਆਰ. 1 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ

13 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਇੱਕ ਧਿਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਇਸਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਹਾਜ਼ਰੀ 1 ਮਾਰਚ, 1979 ਨੂੰ ਗਵਾਹ ਵਜੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ;

- (ii) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਕੋਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ 'ਤੇ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਕੋਰਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪ-ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ (1), ਅਧਿਆਇ 7-ਬੀ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਪੈਰਾ (ਏ), ਵਾਲੀਅਮ (IV), ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ; ਅਤੇ
- (iii) ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਸੇਵਾ ਲਈ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਕੋਡ 5, ਨਿਯਮ 19-ਏ ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ।

(4) ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ 1 ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੀਆਂ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟ ਕੀਤੀਆਂ ਬੇਨਤੀਆਂ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ 25 ਫਰਵਰੀ 1979 ਨੂੰ ਜਦੋਂ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ, ਆਰਡਰਲਯੂ 1, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਦੇ ਪਿਤਾ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਹੀ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਯਾਨੀ ਕਿ ਆਰ.ਵੀ.ਵੀ. 1 ਅਨਾ 2 ਇਹ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਰਥਾਤ, ਬਾਬੂ ਰਾਮ, ਆਰ ਡਬਲਯੂ 3 ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਉਸ ਸਟੈਂਡ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਾਰਥਕ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਭੂਮਿਕਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਪਹਿਲਾਂ ਅਮਰ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਸਥਾਨ ਦੱਸਣ ਲਈ ਲੈ ਗਿਆ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਘਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਬੁਲਾਉਣ 'ਤੇ ਉਹ ਉਥੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋ ਗਿਆ ਪਰ ਸੰਮਨ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੀ ਰਸੀਦ ਦੇ ਕੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਕਾਪੀ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਇਹ ਕਹਿ ਕੇ ਘਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਲਮ ਲੈ ਕੇ ਆਵੇਗਾ। ਉਸੇ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕਰਨ ਲਈ. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ 15 ਜਾਂ 20 ਮਿੰਟਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਨੇ ਸੰਮਨ ਦੀ ਕਾਪੀ ਅਤੇ ਘਰ ਦੀ ਬਾਹਰਲੀ ਕੰਧ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸੰਮਨ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਸਰਵਰ ਦੀ ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ, ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਆਰ. 1, ਅਮਰ ਸਿੰਘ, ਆਰ.ਡਬਲਯੂ. 2 ਦੀ ਇਕੱਲੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਬੂ ਰਾਮ, ਜਿਸ ਦਾ ਇਹਨਾਂ ਦੋ ਗਵਾਹਾਂ ਨਾਲ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਨੇ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਸ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਦਸਤਖਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਕੀ ਗੱਲ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਇਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਜਾਂਚੇ ਗਏ ਕੁੱਲ ਸਬੂਤ ਹਨ। ਇਸੇ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਰੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਸੰਮਨ ਦੀ ਇਹ ਸੇਵਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਅਤੇ ਆਰ.ਡਬਲਯੂ. ਦੀ ਆਪਸੀ ਮਿਲੀਭੁਗਤ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਹੈ। 1 ਅਤੇ 2.

Amarjit Singh v. Surinder Kaur (I. S. Tiwana, J.)

(5) ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਲੱਭੋ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਪਰੋਕਤ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਆਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਰਜਨ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, (1) ਦੀਵਾਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਜ਼ਾਬਤਾ (ਆਰਡਰ 5, ਨਿਯਮ 12) ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਵੀ ਅਮਲੀ ਹੋਵੇ, ਸੰਮਨ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ 'ਤੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਜਾਂ ਤਾਂ

(1) 1965 PLR 643

ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਸੇਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨ ਦੀ ਹਰ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਨੂੰ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਰਡਰ 5, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 12 ਤੋਂ 16 ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਵਿੱਚ ਸੇਵਾ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 17 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜੋੜ ਕੇ ਸੇਵਾ ਦੀ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤੱਕ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੋ ਤਰੀਕਾਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ-ਪਹਿਲੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਏਜੰਸੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦੀਆਂ ਤਰੀਕਾਂ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਾਪਸੀ ਅਤੇ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰਾਲ, ਹਰੇਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ-ਸਰਵਰ ਦੇ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲਾ ਕਰੋ ਕਿ ਕੀ ਉਸਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਜਾਂ ਬਦਲੀ ਸੇਵਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਧਿਰ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਕਿ ਸੰਮਨ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਆਰਡਰ 5, ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਨਿਯਮ 19A ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਅਚਨਚੇਤ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 1976 ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਸੀਬ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਜਗਦੀਸ਼ ਚੰਦ (2) ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਕਿ ਜਦੋਂ ਤਜਵੀਜ਼ ਕੀਤੇ ਸੰਮਨਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਢੰਗਾਂ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਕੱਲੇ ਉਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਇਕਪਾਸੜ ਆਰਡਰ ਜਾਂ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਨਿਯਮ 19-ਏ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨੂੰ ਵਿਆਹ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇਵੀ ਬਨਾਮ ਮੰਗਤ ਰਾਏ (3) ਵਿੱਚ, ਮੇਰੇ ਵਿਦਵਾਨ ਭਰਾ, ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਰਮਾ, ਜੇ. ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਹ ਦੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਇੱਕ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਕੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਆਪਣਾ ਵਿਧਾਨਕ ਫਰਜ਼ ਤਾਂ ਹੀ ਨਿਭਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਤਲਾਕ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਉਸਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ, ਸ੍ਰੀ ਡੀ.ਐਸ. ਨਾਹਰਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਚ ਕੀਤੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਸੀ

(2) 1980 PLR 729

(3) 1977 PLR 476.

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਸ ਕਾਰਨ ਲਈ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ 27 ਅਗਸਤ, 1978 ਨੂੰ ਸਮਝੌਤਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚ ਚੁੱਕੀਆਂ ਸਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੇਖ ਜੋ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹੁਤਾ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੋੜ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਆਹ ਦੇ ਸਮੇਂ, ਲਗਭਗ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੈਂ ਇਸ ਛੋਟੇ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਪਹਿਲੂ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤੇ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਤਲਾਕ ਲਈ ਨਿਯਮਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਹੋਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸਮਝੌਤੇ ਜਾਂ ਸਮਝੌਤਾ ਦੀ ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਵੈਧਤਾ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ 7 ਮਈ, 1981 ਦੇ ਅਣਗੌਲੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, 12 ਮਾਰਚ, 1979 ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਾਬਕਾ ਪੱਖ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਣਾ ਹੈ। ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਕੀਲ ਰਾਹੀਂ 5 ਜਨਵਰੀ, 1983 ਨੂੰ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਐਨ.ਕੇ.ਐਸ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ

ਐਸ.ਐਸ.ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੀ.ਜੇ.ਐੱਡ ਐਸ.ਐਸ.ਸੇਢੀ, ਜੇ.

ਅਮੀਨ ਚੰਦ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ।

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 1779 .

8 ਦਸੰਬਰ 1982

ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਬਾਰੇ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ--ਧਾਰਾ V- ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਜੋ ਸਵੈ-ਇੱਛਤ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ-ਸਿਰਫ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਨੋਟਿਸ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸਰਕਾਰੀ ਹਦਾਇਤਾਂ-ਅਜਿਹਾ ਕਰਮਚਾਰੀ-ਕੀ ਅਜੇ ਵੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਇਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨੋਟਿਸ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਓ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਲੈਣ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।